

บทที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรายการสนามสนุก” ครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods) ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวคือ ใช้ทั้งการวิจัยปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีวิธีการและแผนการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ ระเบียบวิธีวิจัย

การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรายการสนามสนุก จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กปฐมวัย อายุ ๓ - ๕ ปี ซึ่งยังไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และครูอาจารย์ร่วมด้วย โดยมีรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในแต่ละวิธีดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครูอาจารย์ ซึ่งเคยเข้าร่วมกิจกรรมในรายการ และ/หรือเคยรับชมรายการ “สนามสนุก” จำนวน ๖ - ๗ คน เพื่อให้มีความครอบคลุมภาพรวมในระดับประเทศ จึงได้ทำการแบ่งออกเป็น ๕ พื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยมีแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งจะสุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมในรายการ และ/หรือเคยรับชมรายการสนามสนุก สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างจะเป็นแบบโควตา (Quota Sampling) และมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) ใช้สูตรการคำนวณขนาดของตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, ๑๙๗๓) โดยให้ประชากรที่จะทำการศึกษาเป็น ∞ ระดับความเชื่อมั่น ๙๕.๐๐ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ๔๐๐ คน

(๒) เทียบเคียงกับจำนวนประชากรจาก Rating (ผู้ชมรายการ) ของรายการสนามสนุก หลังจากออกอากาศในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยแบ่งประเภทการจัด Rating ของรายการสนามสนุก ออกเป็นกรุงเทพมหานคร ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล

(๓) หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการนำค่าเฉลี่ย Rating ของรายการสนามสนุก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยรวม Rating และนำมาคิดเทียบเคียงกับขนาดตัวอย่าง ๔๐๐ ชุด ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\bar{X} (\text{ค่าเฉลี่ย}) \times N (๔๐๐)}{\sum \bar{X} (\text{ค่าเฉลี่ยรวม})} = n (\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง})$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \bar{X} &= \text{คะแนนเฉลี่ยของ Rating} \\ \sum X &= \text{คะแนนเฉลี่ยรวมของ Rating} \\ n &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ทำให้ได้จำนวนตัวอย่างดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนตัวอย่างจำแนกตาม Rating รายการสนามสนุก

วันที่	Rating ของรายการสนามสนุก		
	กรุงเทพมหานคร	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐	๐.๑๐๙	๐.๐๑๒	๐.๐๐๔
๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐	๐.๐๐๑	๐.๐๑๔	๐.๐๑๒
๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐	๐.๐๑๑	๐.๐๐๖	๐.๐๑๐
๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐	๐.๐๓๓	๐.๐๘๕	๐.๐๑๔
ค่าเฉลี่ย Rating	๐.๐๓๙	๐.๐๒๙	๐.๐๑
จำนวนตัวอย่าง	๒๐๐	๑๔๘	๕๒

(๔) กระจายกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน ๒๐๐ คน โดยแบ่งออกเป็นฝั่งพระนคร (๓๕ เขต) และฝั่งธนบุรี (๑๕ เขต) ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$P \text{ (ค่าร้อยละ)} = \frac{\text{จำนวนเขตแต่ละฝั่ง} \times ๑๐๐}{\text{จำนวนเขตของกรุงเทพมหานคร}}$$

$$\frac{P \text{ (ค่าร้อยละ)} \times N \text{ (๒๐๐)}}{๑๐๐} = n \text{ (จำนวนกลุ่มตัวอย่าง)}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } P &= \text{ค่าร้อยละ} \\ n &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ทำให้ได้จำนวนตัวอย่างดังตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๒ จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร	จำนวน
ฝั่งพระนคร (๓๕ เขต)	๑๔๐
ฝั่งธนบุรี (๑๕ เขต)	๖๐
รวม	๒๐๐

จากนั้นได้ทำการสุ่มตัวอย่างฝั่งพระนคร จำนวน ๒ เขตๆ ละ ๗๐ คน ได้แก่ เขตจตุจักร และเขตบางกะปิ ฝั่งธนบุรี จำนวน ๑ เขต ๖๐ ได้แก่ เขตบางบอน รวม ๒๐๐ คน

(๕) กระจายกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาล จำนวน ๑๔๘ คน และนอกเขตเทศบาล จำนวน ๕๒ คน รวม ๒๐๐ คน แบ่งออกเป็น ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยเฉลี่ยจำนวนที่เท่ากัน คือ ในเขตเทศบาล ๓๗ คน และนอกเขตเทศบาล ๑๓ คน ดังตารางที่ ๓.๓

ตารางที่ ๓.๓ จำนวนตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค (ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล)

ภูมิภาค	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
เหนือ (เชียงใหม่)	๓๗	๑๓
กลาง (อยุธยา)	๓๗	๑๓
ตะวันออกเฉียงเหนือ (ขอนแก่น)	๓๗	๑๓
ใต้ (สงขลา)	๓๗	๑๓
รวม	๑๔๘	๕๒

๓.๒ ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre test) กับเด็กนักเรียนอายุ ๓ - ๕ ปี พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครูอาจารย์โรงเรียนคลองบางน้ำจืด อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ได้เคยรับชมรายการ “สนามสนุก” จำนวน ๔๐ ชุด เพื่อทดสอบค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยนำผลของข้อมูลเฉพาะที่มีการวัดมาตราส่วนประมาณค่ามาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของ Conbarch หรือเรียกว่า “สหสัมประสิทธิ์แอลฟา” (α - Coefficient) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science: SPSS) เพื่อให้ได้ค่าความเชื่อมั่นให้ใกล้เคียงกับ ๑

จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{S t^2} \right)$$

เมื่อ

α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของคำถาม

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อคำถาม

$S t^2$ = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

โดยมุ่งวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการติดตามรับชมรายการสนามสนุก ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

(๑) ความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “สนามสนุก”

ตารางที่ ๓.๔ ระดับค่าความเชื่อของตัวแปรความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “สนามสนุก”

ความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “สนามสนุก”	α
ความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการ ในช่วงต่างๆ	
๑. ช่วง “เล่นสนุก” (เด็กๆ นำของเล่น หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มาเล่นโชว์ในช่วงเปิดรายการ)	.๗๘๓๒
๒. ช่วง “ดนตรีแสนสนุก” (ฝึกให้เด็กร้องเพลง ประกอบท่าทางอย่างง่ายๆ)	.๗๔๕๔
๓. ช่วง “ดินแดนแสนสนุก” (นิทานที่มีตัวการ์ตูนสัตว์ ๕ ตัวอาศัยอยู่ดินแดนแสนสนุก)	.๗๔๑๔
๔. ช่วง “ศิลป์สนุก” (ฝึกให้เด็กประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ จากของเหลือใช้)	.๗๔๒๕
ความพึงพอใจต่อรูปแบบรายการ	
๑. กราฟิกตัวการ์ตูน	.๗๗๙๒
๒. เสียงเพลงประกอบในรายการ	.๗๔๑๕
๓. ฉาก และอุปกรณ์ของเล่น	.๗๕๑๖
๔. ความยาวของรายการ (๓๐ นาที)	.๗๔๑๔
ความพึงพอใจต่อพิธีกรและผู้ร่วมรายการ	
๑. ชอบการพูด และท่าทางของพิธีกรชาย	.๗๕๑๐
๒. ชอบการพูด และท่าทางของพิธีกรหญิง	.๗๖๓๔
๓. ชอบเพื่อนที่เป็นเด็ก ๆ ในรายการ	.๗๒๘๙
ความพึงพอใจต่อรายการ “สนามสนุก”	

ความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “สนามสนุก”	α
๑. ความพึงพอใจต่อรายการ “สนามสนุก” โดยรวม	.๗๔๙๔
เฉลี่ยรวม	.๗๖๘๓

(๒) ประโยชน์ที่ได้รับชมรายการ “สนามสนุก”

ตารางที่ ๓.๕ ระดับค่าความเชื่อของตัวแปรความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “สนามสนุก”

ความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “สนามสนุก”	α
๑. การส่งเสริมจินตนาการ	.๗๖๐๙
๒. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	.๗๖๘๑
๓. การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว	.๗๘๑๕
๔. การส่งเสริมทักษะการแก้ไขปัญหา	.๘๐๒๒
๕. การส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรง	.๗๔๗๗
๖. การส่งเสริมด้านอารมณ์และจิตใจ	.๗๙๔๑
๗. ความสนุกสนาน	.๘๒๐๑
๘. ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว/บุคคลรอบข้าง	.๗๘๙๒
เฉลี่ยรวม	.๘๐๖๖

๓.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม และผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science: SPSS) ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) ได้แก่ ค่าสถิติ T-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบเชฟเฟ (Scheffe’) โดยมีการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

สำหรับระดับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากรายการสนามสนุก จะใช้มาตรวัดลักษณะแบบ Likert Scale ซึ่งข้อความต่างๆ ที่ใช้วัดตัวแปรนั้นเป็นข้อความเชิงบวก หมายถึง ความหมายของข้อความนั้น ๆ สอดคล้องกับความหมายของตัวแปรที่ต้องการจะวัดทุกข้อ เนื่องจากเป็นการวัด

กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) การตั้งข้อคำถามจึงควรเป็นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และสามารถตอบได้ตามความเป็นจริง ซึ่งการคำนวณให้คะแนนแต่ละข้อความ มีรายละเอียดการให้ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	๔	คะแนน
ไม่แน่ใจ	๓	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	๒	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	คะแนน

โดยเกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจ และการแปลผลภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างจะใช้เครื่องมือวัด ๕ ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ซึ่งใช้เกณฑ์การคำนวณจากช่วงชั้น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{๕ - ๑}{๕} = ๐.๘๐$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจ และการแปลผลรวมของกลุ่มตัวอย่างใช้เครื่องมือวัด ๕ ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๑.๘๑ - ๒.๖๐	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	๒.๖๑ - ๓.๔๐	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๓.๔๑ - ๔.๒๐	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	๔.๒๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๔ ระยะเวลาในการดำเนินการ (ระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐)

ตารางที่ ๓.๖ ระยะเวลาการดำเนินงาน

การดำเนินงาน	เดือน (พ.ศ. ๒๕๖๐)					
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
การทบทวนวรรณกรรม						
การร่างแบบสอบถาม และทดสอบค่าความเชื่อมั่น						
การเก็บรวบรวมข้อมูล (แบบสอบถาม)						
การเก็บรวบรวมข้อมูล (Focus Group)						

การดำเนินงาน	เดือน (พ.ศ. ๒๕๖๐)					
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
การวิเคราะห์ผลข้อมูล						
การจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์						

*****